

Masterplan for Kunst

Sønderborg Kommune
2020-2023

Styringstrekant

Handleplanen tager afsæt i Sønderborg Kommunes styringstrekant. Styringstrekanten sikrer en helhedsorienteret udvikling og sammenhæng mellem vision og strategi, kommuneplan, politikker, planer og handlinger. Som det fremgår af styringstrekanten, er 'Planer' afledt af byrådets visioner.

Grundfortælling

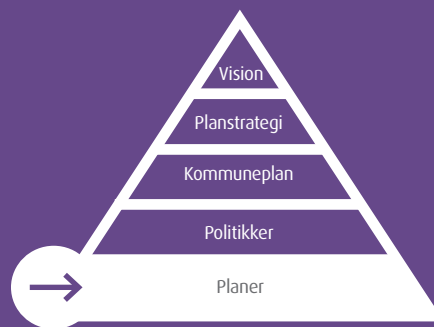
I Sønderborg er hele Europa inden for din rækkevidde. Det er her, at Skandinavien og det kontinentale Europa mødes og bindes sammen. Storbyer som Flensborg, Hamborg og Kiel er vores tætte naboer, imens den veludbyggede infrastruktur med motorvej og lufthavn sikrer korte afstande til andre metropoler som f.eks. Berlin og København.

Vores særlige placering som naturligt knudepunkt i grænselandet har givet os en helt speciel evne til at samarbejde på tværs af grænser, kulturer og skel, og i dag bor og lever 120 forskellige nationaliteter i Sønderborg.

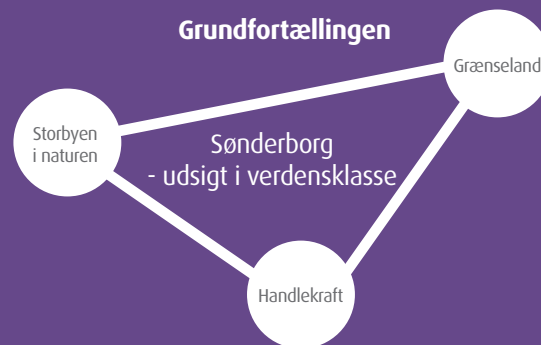
På den ene side rummer Sønderborg alle storbyens karakteristika: Nogle af Danmarks største globale industrikoncerner ligger her. Universitetets campus er landets mest internationale med studerende fra over 50 lande, og snakken på alverdens sprog summer i byens mange restauranter og caféer. Det er også i Sønderborg, at du finder ligeså mange kulturoplevelser og events, som der er dage i året.

Men Sønderborg er på samme tid også noget ganske andet, for vi er en storby midt i naturen. Her er skove, strande, bakker, lunde og søer. Her er 250 km krøllet kystlinje. Her er plads til udfoldelse, ro og dybde.

Styringstrekanten

Grundfortællingen

Bæredygtige
byer, lokal-
samfund og
fællesskaber

Uddannelser

Et godt
liv

Grøn
omstilling

Turist-
destination

Byrådets
Vision og
Planstrategi

Arbejdsmarked,
videns-
samfund og
erhvervs klima

Et godt liv

Vi sætter borgerne forrest – vi tror på borgernes potentiale og arbejder med udgangspunkt i borgernes håb og drømme. Vi vil arbejde med målrettede, helhedsorienterede og fælles indsatser, så borgerne ser kommunen som én samlet enhed. Vi vil fortsætte med at gøre det gode liv muligt for alle borgere i Sønderborg Kommune.

De seks fokusområder

Byrådets Vision og Planstrategi tager udgangspunkt i hele Sønderborg Kommune – med områdets unikke position med særegne landskaber, landsbyer, byer og kulturhistorie.

Byrådets tre fyrtårnsprojekter, Project Zero, Byens Havn og Nordals Ferieresort, er udtryk for, at vi tør satse, prioritere, handle og gennemføre. De seks fokusområder er udpeget af Byrådet og skal skabe sammenhæng mellem den overordnede vision for kommunens udvikling og de fokusområder samt handlinger, der arbejdes med på tværs af fagudvalg og politisk ståsted. De seks fokusområder er udtryk for en politisk prioritering af emner, som skal sætte retning for arbejdet i hele Sønderborg Kommune.

Indledning

Sønderborg Kommunes Masterplan for kunst 2020-23 udspringer af Kulturkompasset 2025 og lægger sig i forlængelse af Byrådets vision under fokusområdet 'Et godt liv'. En del af et godt liv er at sikre lige adgang til kultur for alle borgere samt inkludere en bredere aktør- og publikumsskare, hvilket afspejles i nærværende Masterplan for kunst.

Ambitionen med Masterplan for kunst er at skabe en stærk kunstprofil i kommunen ved at bidrage til et levende og innovativt kunstmiljø for udøvende kunstnere og talenter. Samtidig skal den give borgere kunstoplevelser af høj kvalitet i og udenfor de etablerede kunstinstitutioner.

Masterplan for kunst 2020-2023 bygger videre på et allerede eksisterende mangfoldigt og dynamisk kunstmiljø i Sønderborg Kommune – både i og udenfor de etablerede institutioner og tilbud. Sønderjyllands Kunstscole, Nordborg Kunstinitiativ, Broagerland Kunstforening, Flensborg Fjord Kunst- og Kulturforening, KunstPunkt, KunstVærket og Augustiana Kunstpark & Kunsthall er blot nogle af de foreninger og institutioner, der stiller kunsten til skue og arbejder med den skabende kunst. Derudover findes mange andre kunstinitiativer fra såvel virksomheder og institutioner som private rundt omkring i kommunen.

Kunstprojekter i Sønderborg Kommune skal fortsat samle borgere, kunstnere, erhvervsfolk og andre interessenter i kunstfaglige fællesskaber.

I det følgende forstås kunst som visuelle og rumlige udtryksformer såsom maleri, foto, grafik, digitale billeder, skulpturer, installationer, kunsthåndværk, design og arkitektur. Planen omfatter således IKKE kunstarter som musik, teater og litteratur.

Stephan Kleinschmidt
Formand for Udvalget for Kultur, Idræt,
Handel og Turisme

Indhold

Indledning	3
Vision	5
Mission	5
Proces	5
Værdier	5
Indsatsområder	6
Børn og unge	7
Kvalitet i kunsten	7
Funding af kunst	9
Kommunikation, synlighed og samarbejde	9
Handleplan 2020-2021	12

Vision, mission, proces og værdier

Vision

Sønderborg Kommune skal være kendt blandt borgere, turister, kunstnere og centrale kunstaktører og -institutioner som en kommune med kunst af høj kvalitet samt et levende og innovativt kunstmiljø.

Mission

Sønderborg Kommune vil arbejde tæt sammen med udøvende kunstnere, kunstaktører og -institutioner samt andre relevante samarbejdspartnere om at:

- Give gode kunstoplevelser af høj kvalitet for alle
- Understøtte dynamiske kunstner- og kunsttalentmiljøer

Proces

Masterplan for kunst er blevet til i samarbejde med Sønderborg Kommunes Kunstråd, den tidligere Sønderborg Kommunes Kunstfond, kunstaktører samt repræsentanter fra etablerede kunstinstitutioner i kommunen.

Værdier

Masterplan for kunst bygger på tre overordnede værdier:

- Fællesskab
- Mangfoldighed
- Kvalitet

Kunsten udvikler sig i fællesskabet og i et møde med den mangfoldighed, som kunsten og de kunstneriske udtryk udgør. Samtidig skal alle kommunens borgere i deres mangfoldighed have adgang til kunsten, hvilket skaber et lokalt fællesskab. Men det er ikke nok med de inkluderende værdier som fællesskab og mangfoldighed, hvis kunsten ikke har kvalitet. Vi skal i Sønderborg Kommune gå efter kunst af kvalitet. Kvalitet i kunst kan have mange udtryk og en bred appel – uanset om den kvalitative kunst skabes af amatører eller professionelle.

De tre kerneværdier er tænkt ind i mål og handlinger for hver af strategiens fire indsatsområder, som udlægges i de følgende afsnit.

Indsatsområder

Kunsten i Sønderborg Kommune skal favne bredt og være mangfoldig. Den skal være en moderne, rummende og udfordrende definition af den visuelle kunst. Masterplanen bygger på denne brede forståelse af kunst, på en inddragende tilgang til de geografiske områder i kommunen samt de mange ildsjæle, som arbejder professionelt såvel som privat med kunst i kommunen.

Masterplanen indeholder fire indsatsområder, som særligt prioriteres for at nå visionen og missionen for en ny kunstprofil i Sønderborg Kommune. De fire indsatsområder er henholdsvis en målgruppe, et mål, et middel og en metode. De fire indsatsområder er:

1. Børn og unge
2. Kvalitet i kunsten
3. Prioritering af kunst og kunstformidling
4. Kommunikation, synlighed og samarbejde

Der er for hvert indsatsområde formuleret flere mål, som vil blive evalueret efter politikens udløb i 2023. Til hvert indsatsområde er desuden opstillet en række handlinger, som skal sikre, at målene opnås. Handlingerne er 2-årige og findes som bilag til masterplanen. Efter to år revideres de for at sikre, at målene nås. Arbejdet med at tilpasse og formulere nye handlinger sker i samarbejde med lokale kunstaktører, kunstinstitutioner og Sønderborg Kommunes Kunstråd for at gøre Masterplan for kunst levende og relevant for alle involverede.

Indsatsområde 1: Børn og unge

Børn og unge er en vigtig målgruppe, fordi det er her kunstens dannelsespotentiale er størst, og derfor er denne målgruppe valgt som indsatsområde. Flere børn og unge i kommunen skal have kendskab til og erfaring med kunstens mange udtryksformer. Det skal ske både i teori og praksis – i form af kunstoplevelser, gennem undervisning og mulighed for egen udøvelse.

Introduceres børn og unge til kunst via skoler- og daginstitutioner, når vi en bred målgruppe med vidt forskellig sociale baggrunde og kompetencer – og også børn fra familier, som ikke selv opsøger kunsten.

Kunstforståelse og visuel kommunikation er i dag en integreret del af børn og unges liv. Næsten tre fjerdedele af vores hverdagskommunikation er nonverbal. Med et særligt fokus på børn og unge i Masterplan for kunst vil Sønderborg Kommune styrke børns og unges kompetencer til både at kommunikere med og navigere i de billeder og ikoner, som præger kommunikationen i vores digitale tidsalder. Der findes allerede en lang række tilbud og muligheder, som vi naturligvis skal holde fast i og fortsat udvikle på.

For at nå i mål med indsatsen for børn og unge, vil vi sikre at

- børn og unge i Sønderborg Kommune har et grundlæggende kendskab til kunstens udtryksformer.
- børn og unge har adgang til en bred vifte af kunstneriske tilbud i Sønderborg Kommune.
- indsatsen synliggør, udvikler og understøtter flere unge lokale kunstneriske talenter.
- børn og unge har viden og redskaber til at forholde sig kritisk og reflekterende til egne og andres visuelle udtryk.

Indsatsområde 2: Kvalitet i kunsten

Sønderborg Kommune vil styrke kvaliteten af kunsten og de kunstoplevelser, der tilbydes i kommunen. Ved at stille krav om kvalitet i den kunst, borgere og kunstinteresserede møder i byer såvel som i landskab, bidrager vi til at udvide den enkeltes oplevelse af, hvad kunst er og kan være. Kvalitet i kunsten er en overordnet ambition, som skal sikre gode oplevelser til alle – uanset om kunsten appellerer til de få eller de mange.

En høj kvalitet i kunst og kunstoplevelser vil, foruden at styrke borgeres oplevelser, gøre Sønderborg Kommune mere attraktiv for kunstnere og kunstinteresserede uden for kommunen. Samtidig vil indsatsområdet generelt sikre kvalitet og gensidig inspiration i det talentudviklingsmiljø, der er i Sønderborg Kommune.

For at nå i mål med indsatsen om kvalitet i kunsten, vil vi

- have fokus på kvalitet i alle nye kunstinitiativer.
- have kvalitet i talentudviklingsmiljøer i kommunen med fokus på gensidig inspiration og nytænkning.
- gennem kvalitet i kunsten gøre Sønderborg Kommune attraktiv for kunstnere, kunsthåndværkere, designere, arkitekter og andre, der arbejder med den visuelle kunst.
- videreudvikle attraktive, professionelle udstillingssteder i Sønderborg Kommune, fx Augustiana.

Ved at stille krav om kvalitet i den kunst, borgere og kunstinteresserede møder i byer såvel som i landskab, bidrager vi til at udvide den enkeltes oplevelse af, hvad kunst er og kan være.

Indsatsområde 3: Funding af kunst

Selvom der findes mange spændende kunstprojekter rundt om i kommunen, er det et vilkår for at styrke kvaliteten af kunsten, at tilskud og projektmidler prioriteres. Derudover er det vigtigt at skaffe flere eksterne midler. Det kan eksempelvis være gennem de tilskudsmuligheder, der ligger i Statens Kunstfond – lige fra undervisningstilbud til anlægsstøtte.

Indsatsen med at udvikle Sønderborg Kommunes nye kunstprofil har desuden betydning for at kunne tiltrække ekstern finansiering fra fx fonde, sponsorer og lokale virksomheder.

Ud over at få adgang til flere eksterne midler, skal de midler, der i Sønderborg Kommune afsættes til kunst, prioriteres bedst mulig. I hvert kommunale nybyggeri og renoveringsprojekt afsættes fortsat 1 % af byggesummen til kunstnerisk udsmykning for at gøre kunsten nærværende for alle borgere. I prioriteringen af den ene procent er Sønderborg Kommunes Kunstråd en vigtig høringspart. Dermed sikres det, at midlerne bruges til kunst af høj kvalitet.

For at nå i mål med indsatsen om funding af kunst, vil vi

- arbejde for at indhente flere eksterne midler til kunstprojekter.
- øge samarbejdet med Statens Kunstfond om kunstprojekter.
- etablere partnerskaber med fonde og lokale virksomheder.
- prioritere eksisterende midler, så vi sikrer kvalitet i kunsten – både i form af nyhvervelser og vedligehold af eksisterende værker.
- undersøge om andelen af midler til kunstnerisk udsmykning i nybyggerier o.l. kan øges.

Indsatsområde 4: Øget kommunikation, synlighed og samarbejde

For at sikre, at de øvrige mål kan opfyldes, er det vigtigt at skabe synlighed. Borgere, kunstnere både i og uden for kommunen, kunstfaglige og turister skal alle kunne få øje på og viden om kunsten i Sønderborg Kommune. For at opnå dette, skal vi styrke kommunikations- og formidlingsindsatsen, så fx udstillinger og arrangementer i blandt andet kunstforeninger og på Kunstsolen og kunstmuseer, når ud til flere borgere og kunstinteresserede.

Et stærkt samarbejde mellem kunstaktører og -institutioner i kommunen er en forudsætning for at styrke kommunikationsindsatsen. Samarbejdet vil give mulighed for i højere grad at koordinere på tværs af lokale initiativer og skabe synergi-effekter og øget synlighed.

Samtidig vil samarbejdet bidrage til større videns- og erfaringsopsamling, som kan komme alle kunstaktører og -institutioner til gode fx i form af rådgivning og sparring. Det vil derfor være væsentligt at have fokus på det levende kunstmiljø, som kan bestå af både udøvende kunstnere og et fagligt netværk af kommunale institutioner såsom folkeskoler, kunstforeninger og Sønderjyllands Kunstsolen.

For at nå i mål med indsatsen om øget kommunikation, synlighed og samarbejde, vil vi

- styrke synligheden af kunst og kunstneriske tilbud i kommunen.
- øge kommunikationsindsatsen for en bredere vidensdeling og koordinering af kunstaktiviteter i kommunen.
- sikre koordineringen af, hvilken kunst der placeres i kommunens lokaler, byrum og landskaber samt sikre en god formidling heraf.
- skabe og fastholde et stærkt samarbejde mellem centrale aktører og institutioner indenfor området.

Vi lever i et samfund med et stigende behov for visuelle kompetencer, og i Sønderborg-området er der grobund for at udvikle billedkunsten som et fyrtårn. Det vil Sønderborg Kommune gøre ud fra den betragtning, at billedkunsten er et område, som kan mere end at forskønne byrum og bygninger.

Kulturkompasset 2025

Handleplanen er den konkrete udmøntning af masterplanens visioner. Forvaltningen for Kultur og Erhverv har ansvaret for, at handleplanen sættes i værk og for at relevante aktører inddrages i arbejdet.

Handleplan 2020-2021

Indsatsområde 1: Børn og unge

- Huskunstnerordningen udbredes af House of Creativity i samarbejde med daginstitutioner, folkeskoler og ungdomsuddannelser.
- Flere børn og unge deltager i Billedkunstens Dag. Kunstsolen inviterer til Åben Skole på Billedkunstens Dag.
- ”Kunst i børnehøjde” udbydes i et samarbejde mellem House of Creativity og Kunstsolen.
- Muligheder afsøges for at udbrede Åben skole-samarbejder med eksterne partnere inden for kunstverdenen samt finansiering heraf fx med Kunstsolen, Museum Sønderjylland og biblioteker.
- Årlige inspirationsdage og fælles billedkunstprojekter afholdes for kommunens folkeskoler i samarbejde med fx Kunstsolen, Augustiana Kunstpark og Kunsthallen samt Kunstnerkolonien Augustenborg.
- Faglig kvalitet sikres gennem kompetenceudvikling af pædagoger og lærere i et samarbejde med professionelle ressourcerpersoner fra blandt andet House of Creativity.

Indsatsområde 2: Kvalitet i kunsten

- Der udvikles en plan for at tiltrække flere professionelle kunstnere, kunsthåndværkere, designere, arkitekter og andre, der arbejder med den visuelle kunst til Sønderborg Kommune. Det sker i et tæt samarbejde med kunstinstitutioner og -aktører.
- Muligheden for et Artist in Residence-program undersøges.
- Muligheder for at forbedre værkstedsfaciliteter for udøvende kunstnere afsøges.
- Kunsttalentmiljøer understøttes, fx på Kunstsolen, og kendskabet hertil udbredes eksempelvis gennem skolerne.

Indsatsområde 3: Funding af kunst

- Kunstaktører kan modtage rådgivning med at søge fonde.
- Muligheder afsøges for at øge den afsatte andel af byggesummen til kunst i kommunale nybyggerier, renoveringer og generelle anlægsprojekter over 500.000 kr.
- Partnerskaber mellem kunstnere og lokale virksomheder faciliteres.

Indsatsområde 4: Kommunikation, synlighed og samarbejde

- Hvert andet år udarbejder Sønderborg Kunstråd tre forslag til et tema, som Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme tager stilling til. Det toårige tema skal sikre en bedre prioritering samt en større gennemslagskraft, synlighed og være til inspiration.
- Der oprettes en kunstkalendar, der via eksisterende kanaler som fx sonderborg.dk formidler kunstaktiviteter- og arrangementer i hele kommunen.
- Der afholdes et årligt kunstforum på Augustiana for en samling af kulturinstitutioner med det formål at sikre vidensdeling på tværs af kunstområdet.
- Kunstrådet udvikler kriterier for at udvælge den kunst, der placeres i det offentlige rum.

Sønderborg
Udsigt i verdensklasse

Sønderborg Kommune
Rådhusørvet 10
6400 Sønderborg

T: 0045 8872 6400
post@sonderborg.dk

Sonderborgkommune.dk